

ning, at der er opnaaet en Del Forbedringer af Lovforslaget, som det vil komme til at foreligge efter Vedtagelsen af de stillede Ændringsforslag, har vi ikke villet fastholde vore mere vidtgaaende Krav, saa meget mindre som Loven skal revideres allerede om 3 Aar — oprindeligt var Revisionsfristen sat til 5 Aar —, idet der til den Tid, hvad vi ogsaa har gjort gældende i Betænkningen, forhaabentlig vil være bedre Vilkaar her paa Rigsdagen for en rationel Lovgivning angaaende Boligsagen.

Finansministeren (Brandes): Jeg kan takke Udvalget for den velvillige Behandling, Lovforslaget har faaet, og ogsaa takke Udvalgets ærede Formand og Ordfører (Marott), fordi han, som han udtrykte det, havde været med til at holde de videregaaende Krav tilbage, som efter min Mening vilde have sprængt den enkle Ramme, der er om Lovforslaget, der slutter sig til tidligere Love, og som ikke har haft til Formaal at gennemføre, ja end ikke at lægge Grunden til det, som den ærede Ordfører med et omfattende Navn kalder „Boligsagen“.

De Ændringsforslag, som er stillede af Udvalget, har jeg, efter Forhandling med dette, kunnet tiltræde. Det vigtigste Ændringsforslag synes mig at være det, som indskrænker Lovens Gyldighed til 3 Aar, men samtidig ogsaa sætter Laanesummen for de 3 Aar op fra 400,000 til 500,000 Kr. Om dette vil finde almindelig Tilslutning i de Kredse, hvor man søger saadanne Laan, kan maaske være en Smule tvivlsomt, thi det er Skik — og ikke nogen helt urimelig Skik —, at Byggeforeninger, der har søgt disse Laan, har faaet dem tildelt med en bestemt Sum aarlig i de af Loven forudsatte 5 Aar. Det er sjældent, man har kunnet bygge alle Pengene op paa een Gang, men man har ved at søge Finansministeriet om et saadant fordelt Laan sikret sig, at man i 5 paa hverandre følgende Aar havde en bestemt Sum at raade over. Dette vil altsaa være umuligt, naar dette Lovforslag bliver til Lov. Paa den anden Side er Laanesummen sat op, og som den ærede Ordfører meget rigtigt bemærkede, skal Loven atter forelægges om 3 Aar, og der kan da være Mulighed for, at den enten gennemføres i samme Form som nu eller i videre Omfang.

Saa er der Ændringsforslag om visse Stempelfriheder og Stempelbegunstigelser for Laantagerne, som, for saa vidt det

er Stats-Laanefonden, der udlaaner, maa findes rimelige, og ligeledes gælder dette, at der kan være Afdragsfrihed i de første 5 Aar.

Endelig er der en Bestemmelse om, at Finansministeriet skal føre Tilsyn med de Byggeforetagender, til hvilke der udlaanes. Om dette vil jeg gerne sige et Par Ord, fordi der under dette af den ærede Ordfører inddrages — ligeledes af Betænkningen — et Tilsyn med, hvorledes det fremkomne Overskud skal anvendes. Et Tilsyn har Finansministeriet for saa vidt altid haft, som det skulde godkende Foreningens Vedtægt, fik Medlemsfortegnelse, Overslag over Byggeforetagenderne og endelig ogsaa Tegningerne af Husene. Alt dette fik Finansministeriet til Godkendelse, og hvis det er muligt, kunde man naturligvis fremtidig — saaledes som den ærede Ordfører henstillede — ogsaa deri medtage en vis Omsorg for den arkitektoniske Side af Sagen, om end den ærede Ordfører vel nok vil indrømme mig, at Ministeriet ikke maa gaa for vidt i den Retning, for det er dog endelig „billige“ Huse, det kommer an paa. Hvis Husene er sunde og billige, er Lovens Hensigt naaet.

Men saa har den ærede Ordfører nævnt, hvad Betænkningen ogsaa gør, at man skulde sørge for, at der i det Overskud, som skal gaa til Foreningens Formaal, ogsaa skulde inddrages, hvad man vel kunde kalde den samfundsmæssige Værdiforøgelse af Bygningerne. Der staar i de tidligere Love ligesom nu i Lovforslaget en Bemærkning om, at det fremkomne Overskud skal anvendes til Foreningens Formaal. Dette er fremkommet i sin Tid, da der ikke var Tale om Byggeforeninger som dem, der nu virker, men om filantropiske Byggeforeninger, hvor Folk slog sig sammen for at skaffe billige og gode Boliger til Smaafolk. Den Gang vilde man ved Hjælp af Lovgivningsmagten sørge for, at saadanne begunstigede Foreninger ikke skulde kunne anvende Overskuddet paa den Maade, som Kapitalister anvender det: til sig selv; men Overskuddet skulde, naar en vis Rente var givet, gaa i Foreningens Kasse og bruges til Foreningens Formaal. Denne

Rettelse.

Sp. 4155, L. 16—17 f. o. „Jeg skal nu ikke fordybe mig i det foreliggende Lovforslag“, læs: Jeg skal altsaa ikke fordybe mig i dette Forslag.